

Nytt avlsprogram for finskstøver – viktige endringer alle bør kjenne til

Norsk Kennel Klub (NKK) har vedtatt et nytt avlsprogram for finskstøver, gjeldende fra 1. juli 2026. Målet er tydelig: å sikre god rasehelse, bred genetikk og et forutsigbart rammeverk for alle som avler og eier finskstøver.

Avlsprogrammet er etablert for å sikre bedre helse, lavere risiko for arvelige sykdommer og tryggere, mer bærekraftig hundeavl til glede for både hunder og eiere. Den kommende Hundeavlsforskriften fra Mattilsynet gjør dette obligatorisk fra 2026, og avlsprogrammene skal derfor gi klare, faglige rammer som oppfyller kravene i nytt regelverk.

Vedtatt avlsprogram finner du her 🖱️ <https://www.nkk.no/helse/avlsprogrammene/godkjente-avlsprogram/avlsprogram-finsk-stover>

Det er viktig å understreke at bruksegenskaper, jaktlige kvaliteter og gemytt videreføres som før. Det nye avlsprogrammet handler først og fremst om helse – ikke om å endre hva som gjør finskstøveren til en sterk og funksjonell jakthund.

Krav i det nye avlsprogrammet

Hofteleddsdisplasi (HD):

Alle avlsdyr skal ha kjent HD-status. Kun hunder med HD-resultat A, B eller C kan brukes i avl. Hvis et av individene i kombinasjonen har HD C, skal samlet HD-indeks være over 200.

Dette er nytt. HD-indeks er nå et tydelig og obligatorisk krav.

Ataksi:

Alle avlsdyr skal DNA-testes for arvelig ataksi: SEL1L (progressive early-onset cerebellar ataxia). Minst en av foreldredyrene må være helt fri for sykdomsallelet

Samme praksis som tidligere

Antallsbegrensning:

Maksimalt 25 avkom kan registreres etter samme hund. Etter at maksimumsantallet er nådd, blir ytterligere valper etter hunden registrert med avlssperre

Dette er nytt. Tidligere var grensen 33 avkom. Grensen er senket for å styrke genetisk bredde.

Anbefalinger i det nye avlsprogrammet

Hofteleddsdysplasi (HD):

Samlet HD-indeks for en kombinasjon bør ligge over 200.

HD-indeks er både krav og anbefaling fordi kombinasjoner med HD C alltid må ha indeks over 200, mens A/B-kombinasjoner kan godkjennes under 200 dersom helheten tilsier at rasen er tjent med det.

Albueleddsdysplasi (AD):

Alle avlsdyr bør ha kjent AD-status. Kun hunder med AD-resultat 0 og 1 bør brukes i avl. Hunder med resultat 1 bør kun pares med hunder som er fri for AD..

Ny anbefaling.

Innavlsøkning:

Innavlsøkningen i enkeltkull, beregnet ved hjelp av en fem generasjoners stamtavle, bør sjelden overskride 3,125% og aldri overskride 6,25%.

Samme praksis som tidligere

Antallsbegrensning:

En hund bør ikke få mange avkom i lav alder. Generelt bør ikke en hannhund få mer enn halvparten av maksimalt antall avkom, før den har fylt 5 år.

Dette er nytt. Begrensningen hindrer at unge hannhunder brukes for mye før man vet nok om egen helse og avlen deres. Dette reduserer risikoen for å spre arvelige problemer og bidrar til bedre genetisk variasjon.

Avlsregler øvrige helseutfordringer

Avlsprogrammet har tydelige regler for å hindre at arvelige og kroniske sykdommer føres videre i avlen. Hunder med alvorlige hudlidelser, tilbakevendende allergi-/øreproblemer, diabetes eller hjertesykdom (DCM) skal ikke brukes i avl, og kombinasjoner som tidligere har gitt slike sykdommer skal ikke gjentas. Sykdom i nære slektslinjer skal alltid inngå i vurderingen, og hunder fra risikoliner skal kun pares med partnere uten kjent forekomst av samme lidelse. Målet er å redusere risikoen for arvelige helseproblemer og sikre sunnere avkom og en mer robust rasepopulasjon

Hva betyr dette i praksis?

Oppdrettere får klarere helsekrav og tydeligere rammer. Valpekjøpere får bedre trygghet for åpen og dokumentert helse. Rasen får bedre beskyttelse mot arvelige sykdommer. Arbeidet med genetisk bredde blir styrket. Kjerneverdiene – jaktegenskaper, funksjon og gemytt, består som før.